

Bruselj, 21.12.2016
SWD(2016) 469 final

DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE

POVZETEK OCENE UČINKA

Spremni dokument

**k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta
o vzajemnem priznavanju odredb o zamrznitvi in zaplembi**

{ COM(2016) 819 final }
{ SWD(2016) 468 final }

Povzetek
Ocena učinka o predlogu uredbe o vzajemnem priznavanju odredb o zamrznitvi in zaplembi
A. Nujnost ukrepanja
Zakaj? V čem je težava?
<p>Sedanji pravni okvir za odvzem sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, v EU se ne odziva učinkovito na izziv, ki ga predstavljajo storilci kaznivih dejanj, ki svoja sredstva skrivajo v drugih državah članicah. Le malo odredb o zamrznitvi in zaplembi je izvršenih v drugih državah članicah. Posledično je v EU zamrznjenih in zaplenjenih premalo sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, kar storilcem kaznivih dejanj omogoča izkoriščanje nezakonitih dobičkov. Za omejeno uporabo obeh okvirnih sklepov je bilo ugotovljenih več razlogov. Velika težava je, da sedanja instrumenta vzajemnega priznavanja ne zajemata številnih vrst odredb o zamrznitvi in zaplembi, ki se lahko sprejmejo na nacionalni ravni (zlasti v zvezi z zaplembo brez kazenske obsodbe, razširjeno zaplembo in zaplembo sredstev tretji osebi). Poleg tega so sedanji postopki in potrdila po nepotrebnem zapleteni in neučinkoviti. Poleg navedenih težav sedanja instrumenta ne vsebujeta določb o odškodnini in povrnitvi žrtvam.</p>
Kaj naj bi prinesla ta pobuda?
<p>Splošna cilja predloga sta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zamrzniti in zapleniti več sredstev, pridobljenih s kriminalnimi dejavnostmi, v čezmejnih primerih z namenom preprečevanja kriminala in boja proti njemu, vključno s terorizmom in organiziranim kriminalom; 2. okrepite varstvo pravic žrtev v čezmejnih primerih. <p>Posebni cilji so:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. izboljšati vzajemno priznavanje odredb o zamrznitvi in zaplembi v čezmejnih primerih z razširitvijo področja uporabe instrumenta vzajemnega priznavanja; 2. zagotoviti enostavnejše in hitrejša postopke in potrdila; 3. povečati število žrtev, ki prejmejo odškodnino v čezmejnih primerih.
Kakšna je dodana vrednost ukrepanja na ravni EU?
<p>Ker storilci kaznivih dejanj svoja sredstva pogosto skrivajo v drugih državah članicah, je za zaseg premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, bistvenega pomena učinkovito čezmejno sodelovanje. Zakonodaja EU že določa vzajemno priznavanje odredb o zamrznitvi in zaplembi, vendar ne sledi nedavnemu razvoju v nacionalni zakonodaji nekaterih držav članic niti nedavno sprejeti zakonodaji EU o skupnih minimalnih pravilih. Ta predlog razširja obseg sodelovanja in pomeni, da bo v državah članicah izvršljivih več odredb o zaplembi. Zagotovil bo tudi enostavnejše in hitrejša postopke in potrdila. Poleg tega bo določil posebna pravila glede možnosti žrtev, da v čezmejnih primerih zahtevajo povrnitev ali odškodnino.</p>
B. Rešitve
Katere zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike so se upoštevale? Ali ima katera od njih prednost? Zakaj?
<p>Obravnavane so bile štiri glavne možnosti politike, in sicer ohranitev trenutnega stanja (možnost 1), nezavezujoče pravo (možnost 2) in dve regulativni možnosti politike (možnosti 3 in 4). Ohranitev trenutnega stanja bi pomenila, da ne bi bilo nobenih ukrepov na ravni EU, medtem ko bi se z ostalimi tremi možnostmi politike v različnem obsegu izboljšala sposobnost čezmejnega zasega in zaplembe premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem. Z možnostjo 2 (nezakonodajni</p>

ukrepi/nezavezujoče pravo) bi se podprlo vzajemno priznavanje odredb o zamrznitvi in zaplombi, na primer z usposabljanjem in razširjanjem dobrih praks ter spodbujanjem uporabe mednarodnih instrumentov za spodbujanje čezmejnega zasega in zaplombe. Vendar bi bil njen pričakovani učinek razmeroma majhen, poleg tega pa se nekaterim državam članicam EU ne bi bilo obvezno odzvati na določene zahteve drugih držav članic. Možnosti 3 in 4 (zakonodajni ukrepi, ki predvidevajo obveznosti v razponu od minimalnih do velikih) bi vključevali obveznosti priznavanja in izvrševanja različnih odredb o zamrznitvi in zaplombi sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem. Možnost 3 bi zahtevala priznavanje le tistih odredb o zamrznitvi in zaplombi, ki so določene v Direktivi 2014/42/EU. Možnost 4 bi zahtevala priznavanje odredb o zaplombi brez kazenske obsodbe. Podmožnost 4a (srednja možnost) bi presejala možnost 3 in zajemala vse vrste odredb o zaplombi, izdanih v okviru kazenskih postopkov, med drugim tudi o zaplombi brez kazenske obsodbe. Podmožnost 4b (najbolj ambiciozna možnost) bi vključevala tudi civilne in upravne oblike odredb o zaplombi brez kazenske obsodbe. Prednostna možnost je podmožnost 4a, saj predvideva nov instrument vzajemnega priznavanja z razširjenim področjem uporabe, ki zajema vse vrste odredb o zamrznitvi in zaplombi, izdanih v okviru kazenskih postopkov. S tem dopolnjuje usklajevalne ukrepe, vzpostavljene z Direktivo 2014/42/EU. Prav tako določa posebna pravila za varstvo pravic žrtev v čezmejnih primerih.

Kdo podpira katero možnost?

Države članice priznavajo potrebo po izboljšanju vzajemnega priznavanja odredb o zamrznitvi in zaplombi z novim zakonodajnim instrumentom. Podpirajo torej možnost politike, ki vključuje novo zakonodajo (možnosti 3, 4a ali 4b). Vendar imajo različna stališča o tem, kakšne vrste ukrepov bi moral instrument zajemati. Možnost 3 pri državah članicah ne bi vzbudila posebnih pomislekov, vendar je tiste države članice s širšimi oblikami zaplombe ne bi štele za zadostno. Možnost 4a bi države članice najlažje sprejele, saj jih večina že ima take določbe, med drugim tudi o zaplombi brez kazenske obsodbe. Stališča držav članic o možnosti 4b so precej deljena. Evropski parlament podpira zakonodajni predlog za okrepitev vzajemnega priznavanja odredb o zamrznitvi in zaplombi.

C. Učinki prednostne možnosti

Kakšne so koristi prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Z zahtevo po priznavanju več odredb o zamrznitvi in zaplombi bi se moral v državah članicah povečati delež čezmejno zamrznjenih in zaseženih sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem. Zato bi morala privedi do zmanjšanja dobička za člane mrež organiziranega kriminala in storilcem kaznivih dejanj preprečiti, da dobiček ponovno vložijo v financiranje nadaljnjega kriminala. S povečanjem možnosti zaplombe se poveča tudi odvračilni učinek na kriminal. To bi moralo prispevati tudi k zmanjšanju izgub prihodkov za države članice. Na splošno bi bil socialni učinek zelo pozitiven, saj je zaplenjena sredstva, pridobljena s kaznivim dejanjem, mogoče povrniti okradenim žrtvam ali uporabiti za socialne namene.

Kakšni so stroški prednostne možnosti (če obstaja, sicer glavnih možnosti)?

Zaradi več čezmejnih postopkov in izvrševanja več odredb o zamrznitvi in zaplombi bi se zvišali upravni stroški za organe izdajatelje in izvršitvene organe. Ti upravni stroški pa bi se (več kot) izravnali s pričakovanim povečanjem obsega odvzetih čezmejnih sredstev. Precejšnje koristi bi prineslo tudi preprečevanje kriminalnih dejavnosti in terorističnih napadov, saj bi bila storilcem kaznivih dejanj odvzeta sredstva.

Kakšen bo vpliv na podjetja, MSP ter mikropodjetja?

Predlog ne bo neposredno vplival na podjetja, MSP ter mikropodjetja. Vendar pa zaseg sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, otežuje izvajanje kriminalnih dejavnosti, kar naj bi z zmanjševanjem

konkurence nezakonitih akterjev dolgoročno pripomoglo k zakonitemu poslovanju.

Ali bo prišlo do znatnih učinkov na nacionalne proračune in uprave?

Zahteva po priznavanju in izvrševanju več odredb o zamrznitvi in zaplembi bo pomenila omejeno zvišanje stroškov za organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter pravosodne organe. Vendar bi se morali ti stroški izravnati s povečano sposobnostjo za odvzem in, če je to primerno, ponovno uporabo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem.

Bo imela pobuda druge pomembnejše učinke?

Sposobnost učinkovite čezmejne zamrznitve in zaplembe sredstev, pridobljenih s kaznivim dejanjem, ter po potrebi njihove vrnitve žrtvam bi okrepila zaupanje v pravosodne sisteme držav članic in EU na splošno.

D. Spremljanje

Kdaj se bo politika pregledala?

Pet let po začetku uporabe novega pravnega instrumenta.